

CLB in cijfers

JAARVERSLAG 2022- 2023

Voorwoord

Aan de hand van enkele cijfers geven wij jullie graag een inkijk in onze werking gedurende het schooljaar 2022-2023. Het geeft een beeld van wat onze CLB-medewerkers dagelijks doen in het belang van onze leerlingen.

Tijdens schooljaar 2022-2023 kwamen 20.659 leerlingen in contact met ons centrum. Voor 9.678 leerlingen was dit op vraag van de leerling zelf, de ouders of de betrokken school. Tijdens piekperiodes ontvingen wij voor iets meer dan 1 op 4 leerlingen een zorgvraag. Het grootste deel van de zorgvragen, 37%, situeert zich op het domein onderwijsloopbaan.

Het aantal M-verslagen is sterk gestegen t.o.v. schooljaar 2021-2022. De meerderheid van de verslagen werd opgemaakt voor leerlingen in het basisonderwijs. Kijken we per type, dan zien we vooral nood aan een individueel aangepast curriculum voor leerlingen met zorgnoden van type Basisaanbod, type 2 (verstandelijke beperking) en type 9 (ASS).

Voor het derde jaar op rij stijgt ook het aantal gemotiveerde verslagen dat werd uitgeschreven. We merken duidelijk een hoge nood aan ondersteuning bij de scholen en meer specifiek voor type 9 (vermoeden van ASS).

Een verontrustende trend die tijdens schooljaar 2022-2023 werd verdergezet, is het stijgend aantal leerlingen (150 leerlingen) die werden buitengezet op school. Een zorgwekkende situatie gezien het plaats tekort in het secundair onderwijs in onze stad.

Tijdens dit schooljaar kregen we ook de onderwijsinspectie over de vloer. Ons centrum werd eind december doorgelicht, met de focus op kwaliteitszorg, HGD, schoolversterking (beeldvorming, signaalfunctie en consultatieve leerlingenbegeleiding) en vier werkingsprincipes (multidisciplinariteit, belang van de leerling, subsidiariteit en pro activiteit).

Ons centrum kreeg hiervoor een gunstig advies. De inspectie zag een organisatie in beweging, met gedreven en kritische medewerkers. Een mooi compliment! Ze gaven ons naast sterke punten, ook enkele werkpunten mee. We gaan hier de komende jaren mee aan de slag.

Onze CLB-medewerkers blijven dag in dag uit het beste van zichzelf geven voor het welbevinden van de leerlingen. Opnieuw toonden zij flexibiliteit en doorzettingsvermogen in nog steeds woelige tijden met tekorten en wachtlijsten in het onderwijs- en zorglandschap. We willen hen daar uitdrukkelijk voor bedanken.

Veel leesplezier!

Sophie de Wintere
Directeur Stedelijk CLB Antwerpen

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	2
Inhoudsopgave	3
Algemeen	4
1. Wie kwam in contact met CLB?	5
Begeleidingsdomeinen	6
1. Domein leren en studeren	7
2. Domein onderwijsloopbaan	8
2.1 M- decreet: M- verslagen en gemotiveerde verslagen	8
2.1.2. M-verslagen: typologie	9
2.1.4. Gemotiveerde verslagen: typologie	12
2.2 Begeleiding anderstalige nieuwkomers	13
2.3 Leerplichtopvolging	13
2.4 Tucht	14
2.4.1. Preventieve schorsing of uitsluiting	14
2.4.2. Buitengezet op school	14
3. Domein psychosociaal functioneren	15
3.1 Gedragsproblemen	16
3.2 Verontrusting	16
3.2.1. M-documenten	17
3.2.2. Medische vaststellingen	17
4. Domein preventieve gezondheidszorg	18
4.1 Systematische contactmomenten	18
4.2 Gewicht en lengte	18
4.3 Puberteitsontwikkeling	19
4.4 Visus	19
4.5 Gehoor	19
4.5 Vaccinaties en profylactische maatregelen	20
4.6.1. Vaccinaties	20
4.6.2. Profylactische maatregelen bij besmettelijke ziekten	21
5. Integrale jeugdhulp: MDT-team	21
Organisatie en structuur.....	22
1. Hoe ziet de structuur van het CLB eruit?	22
2. Wie werkt er bij het CLB?	23
3. Project Onderwijscoaches	23
Slotwoord	24

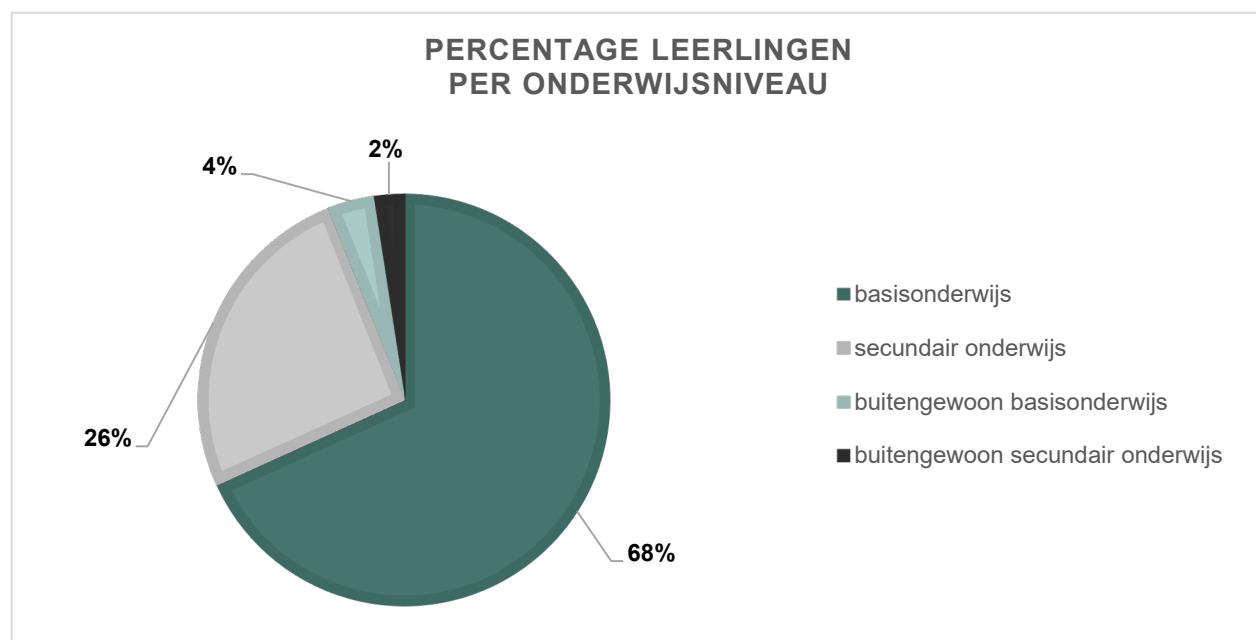
Algemeen

Het Stedelijk CLB Antwerpen ¹ is het begeleidend centrum van de **100 scholen** van het Autonoom Gemeentebedrijf Stedelijk Onderwijs (AGSO). Daarnaast hebben we een samenwerkingsovereenkomst met **5 contractscholen**.

Concreet begeleidt ons centrum:

- 74 scholen basisonderwijs
- 13 scholen secundair onderwijs (21 pedagogische entiteiten)
- 3 scholen deeltijds beroepsonderwijs en Syntra
- 9 scholen buitengewoon basisonderwijs
- 5 scholen buitengewoon secundair onderwijs

Tijdens schooljaar 2022-2023 stond ons centrum in voor de begeleiding van **gemiddeld 33.847 leerlingen**². Bijna 68% van die leerlingen zit in het regulier basisonderwijs. Daarnaast zit 26% in het secundair onderwijs. De leerlingen in het buitengewoon onderwijs vormen de overige 6% procent.

Grafiek 1: Percentage leerlingen per onderwijsniveau

Daarnaast kreeg ons centrum tussen september 2022 en juni 2023 nog **81 externe vragen** te verwerken, een sterke stijging ten opzichte van het voorbije schooljaar (2021-2022: 37 externe vragen). Dit zijn vragen omtrent leerlingen die geen les volgen op een school van het Stedelijk

¹ Hierna genoemd 'centrum'.

² Gemiddelde populatie in LARS.

Onderwijs en die dus niet tot het Stedelijk Onderwijs behoren. Er worden ongeveer evenveel vragen gesteld voor leerlingen uit het basisonderwijs (43 vragen) als voor leerlingen uit het secundair onderwijs (38 vragen).

1. Wie kwam in contact met CLB?

Tijdens schooljaar 2022-2023 kwamen **20.659 leerlingen** in contact met ons centrum. Dat is **58,96%** van de totale populatie, een daling van bijna 20% ten opzichte van vorig schooljaar (2021-2022: 76,35% van de populatie). Deze daling is voornamelijk te zien in de medische werking: daar werd afgelopen schooljaar 46,52% van de populatie gezien, ten opzichte van 67,16% in schooljaar 2021-2022. De daling valt enerzijds te wijten aan het wegvallen van acties in het kader van contacttracing en anderzijds aan minder inhaalonderzoeken.

In de **vraaggestuurde** werking blijft het percentage leerlingen nagenoeg **stabiel**: vorig schooljaar kwam 27,6% van onze leerlingenpopulatie aankloppen bij het CLB. In 2021-2022 was dit 29,7%. Dit percentage ligt maar liefst 5,2% hoger dan het Vlaams netwerkoeverstijgend percentage (2022-2023: 22,4%).

Een CLB werkt volgens **vier domeinen**: leren en studeren, onderwijsloopbaan, psychosociaal functioneren en preventieve gezondheidszorg. **16.301 leerlingen** (46,52% van de leerlingenpopulatie) kwamen in contact met het CLB in het kader van dat laatste domein, preventieve gezondheidszorg. Dit kan gaan om een systematisch contactmoment (medisch onderzoek), een vaccinatie of omwille van profylactische maatregelen bij een besmettelijke ziekte op school.

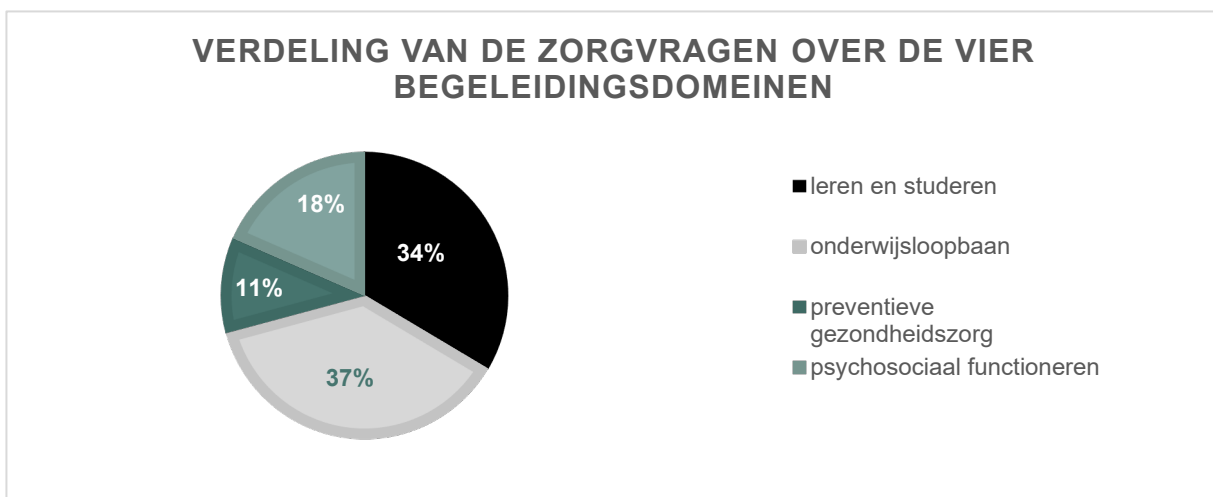
27,62% van de leerlingenpopulatie kwam in contact met ons CLB via de vraaggestuurde werking. Dit betekent dat wij tussenkwamen voor **9.678 leerlingen** op vraag van de leerling zelf, de ouders of de betrokken school. Tijdens piekperiodes ontvingen wij voor iets meer dan 1 op 4 leerlingen een zorgvraag. Dit is een lichte daling ten opzichte van vorig schooljaar (2021-2022: 29,76%).

Om op die zorgvragen een antwoord te kunnen bieden, registreerde ons centrum **38.743 interventies**: dit betekent gemiddeld 4,01 interventies per leerling met een zorgvraag. Dat is een **lichte stijging** in vergelijking met het voorgaande schooljaar (2021-2022: 3,90 interventies per leerling).

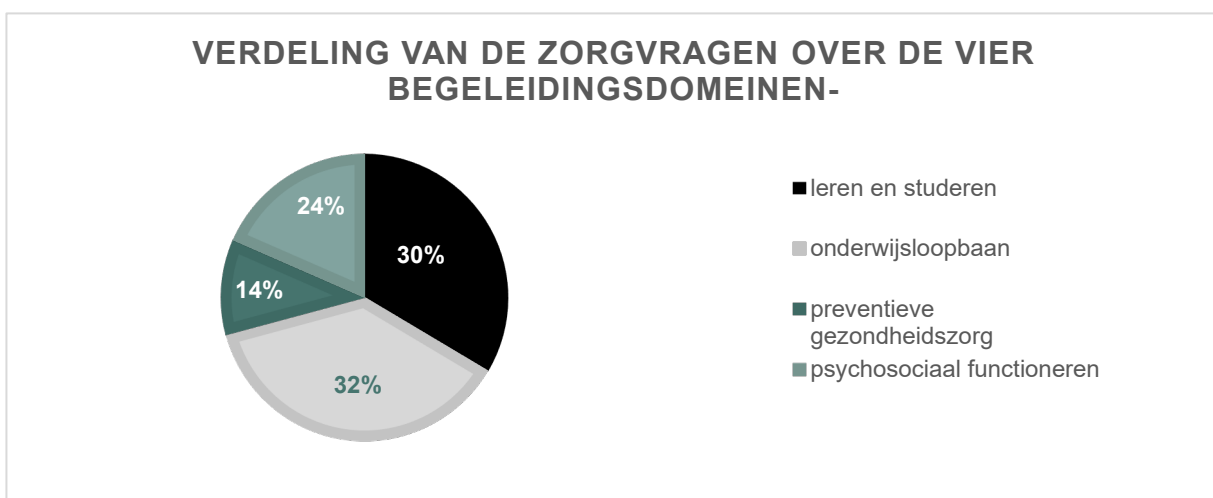
Er is echter een verschil op te merken in het gemiddeld aantal interventies per begeleidingsdomein: gemiddeld worden het **meest aantal interventies** (gemiddeld 3,81 acties) ondernomen binnen **het domein 'psychosociaal functioneren'**. Een hulpvraag die kadert binnen het domein preventieve gezondheidszorg kon bijvoorbeeld met minder interventies (gemiddeld 1,51 acties) beantwoord worden.

Begeleidingsdomeinen

Binnen de vraaggestuurde werking delen we de zorgvragen op volgens de vier begeleidingsdomeinen. **Het grootste deel van de zorgvragen, 37%, situeert zich op het domein onderwijsloopbaan.** Als wij onze cijfers vergelijken met die van alle CLB's over heel Vlaanderen, dan zien we een gelijkaardig resultaat met domein onderwijsloopbaan (32,2%) op kop.

Grafiek 2: Aantal zorgvragen per begeleidingsdomein

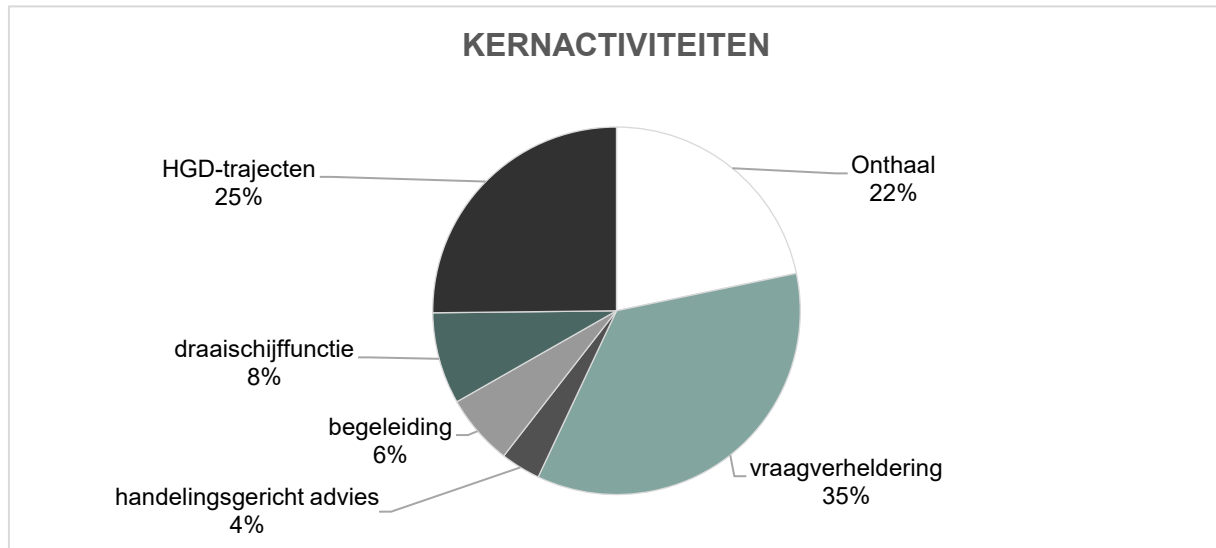

Grafiek 3: Aantal zorgvragen per begeleidingsdomein voor alle Vlaamse CLB's

Het CLB registreert elke actie als een **kernactiviteit**. In onderstaande grafiek worden de verschillende kernactiviteiten weergegeven. Hieruit leren we dat meer dan een derde van de geregistreerde activiteiten gaat om **vraagverheldering**. Daarnaast gaat bijna 20% van de registraties over het **onthalen van nieuwe vragen**.

Een kwart van de registraties kadert binnen een traject handelingsgerichte diagnostiek of HGD-traject. Hieronder vallen zowel uitgebreide intakes met leerling of ouders en onderzoeken, als strategiebepaling op het team, advies, en evaluatie van het gegeven advies.

Daarnaast gaat bijna 10% van de geregistreerde activiteiten over 'draaischijffunctie' of het overleggen en/of verwijzen met en naar netwerkpartners binnen de jeugdhulp.

Grafiek 4: Overzicht kernactiviteiten

1. Domein leren en studeren

Van alle geregistreerde interventies binnen de vraaggestuurde werking gaat **35,61%** over "Leren en studeren". Gemiddeld waren er 2,81 interventies per leerling.

We constateren wel **grote verschillen per onderwijsniveau**: 80,79% van de zorgvragen komt uit het basisonderwijs, 12,19% komt uit het buitengewoon onderwijs en 9,04% uit het secundair onderwijs. Voor 1,24% van de zorgvragen is het onderwijsniveau onbekend.

2. Domein onderwijsloopbaan

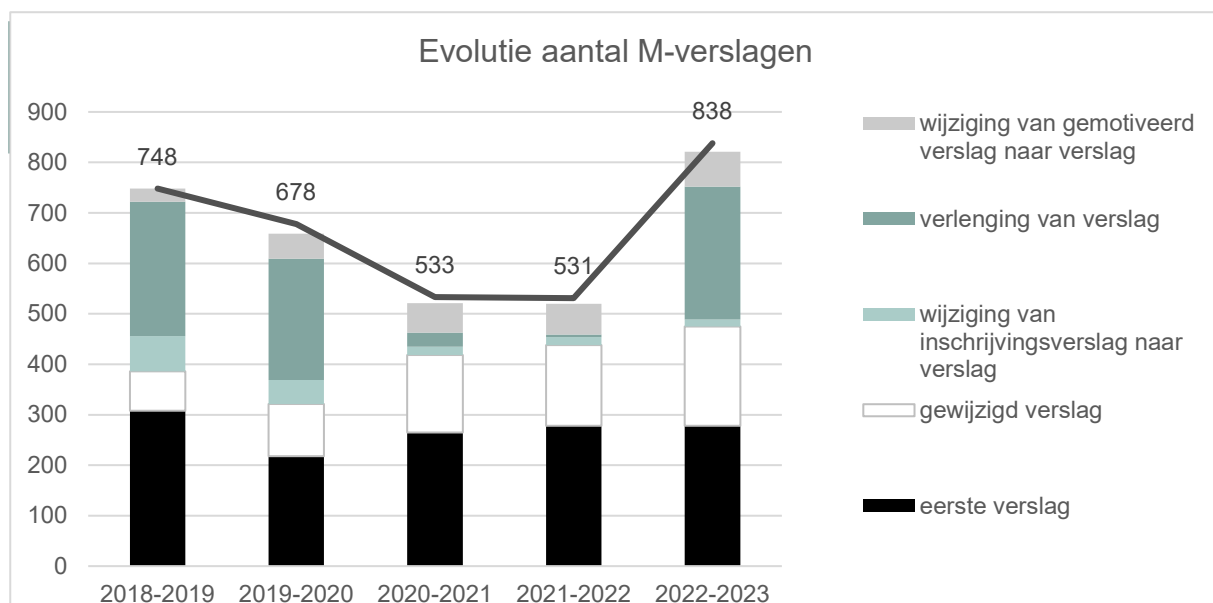
Het domein onderwijsloopbaan neemt **39,57%** van alle interventies binnen de vraaggestuurde werking voor zijn rekening. Dit is een procentuele **daling van 1,59%** in vergelijking met schooljaar 2021-2022.

2.1 M- decreet: M- verslagen en gemotiveerde verslagen

In het schooljaar 2022-2023 werd voor **1397 leerlingen** een verslag of gemotiveerd verslag³ opgesteld. Dit is opnieuw een stijging ten opzichte van voorgaande schooljaar (989 leerlingen).

2.1.1. M-verslagen: aantallen

Onderstaande grafiek toont de evolutie van het aantal M-verslagen dat door ons centrum werd uitgeschreven:

Grafiek 5: Evolutie M-verslagen

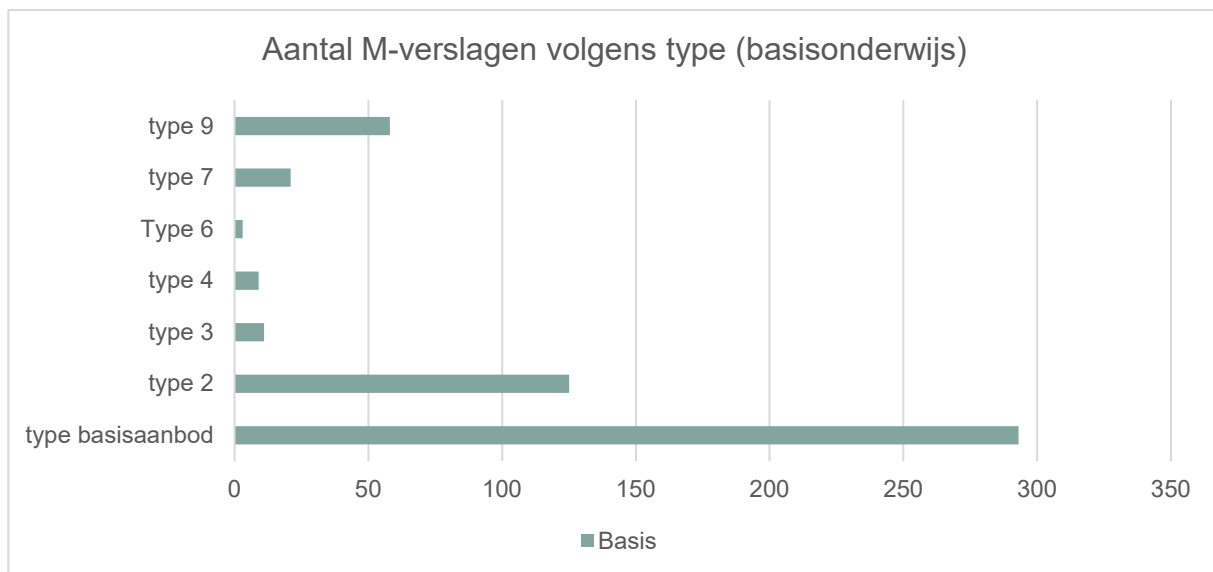
Ten opzichte van vorig schooljaar is het aantal uitgeschreven M-verslagen sterk gestegen. Deze trend kan enigszins verklaard worden doordat de verslagen 'evaluatie type basisaanbod' afgelopen schooljaar opnieuw geschreven werden (263 verslagen).

³ Volgens het M-decreet is een M-verslag nodig voor een individueel aangepast curriculum met ondersteuning op school of een overstap naar het buitengewoon onderwijs. Een gemotiveerd verslag biedt de leerling binnen het gemeenschappelijk curriculum toegang tot ondersteuning door het ondersteuningsnetwerk.

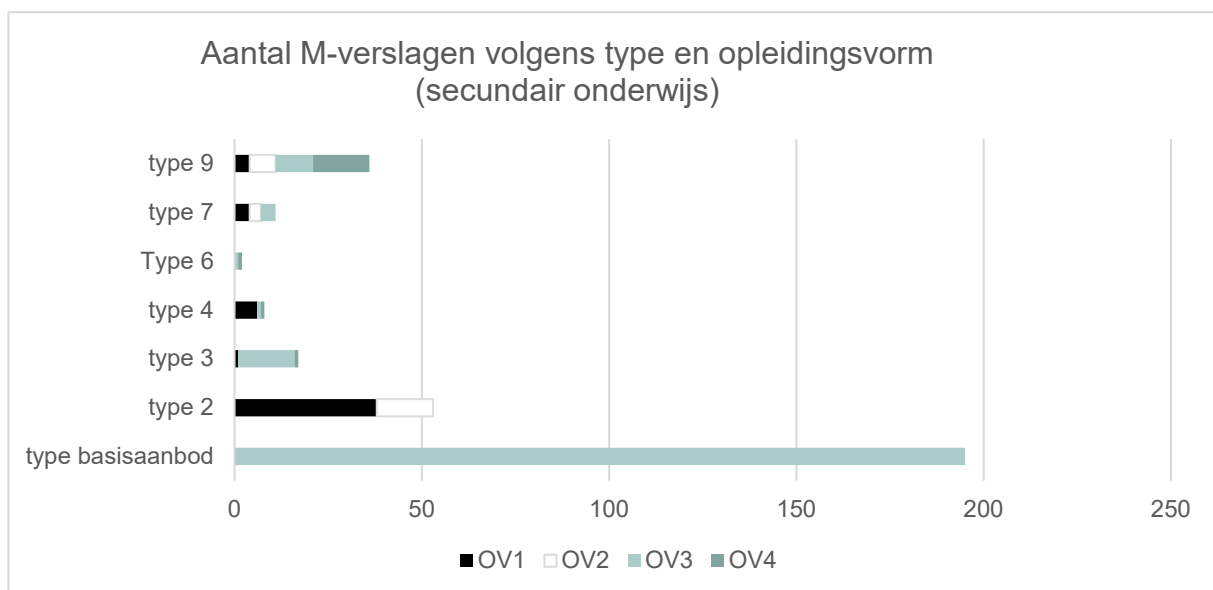
Het aantal nieuwe verslagen bleef stabiel (278 verslagen), er werden wel iets meer verslagen gewijzigd (2021-2022: 160 verslagen, 2022-2023: 197 verslagen). Dit kan gaan over een wijziging van type, of een wijziging van onderwijsniveau of opleidingsvorm.

Naast het uitschrijven van nieuwe verslagen, kan het centrum een bestaand M-verslag ook opheffen. Dat betekent dat de leerling in staat werd geacht om toch het gemeenschappelijk curriculum te volgen in het regulier onderwijs. Voor het schooljaar 2022-2023 werd deze actie voor 5 leerlingen geregistreerd. Dit aantal blijft stabiel doorheen de jaren.

2.1.2. M-verslagen: typologie

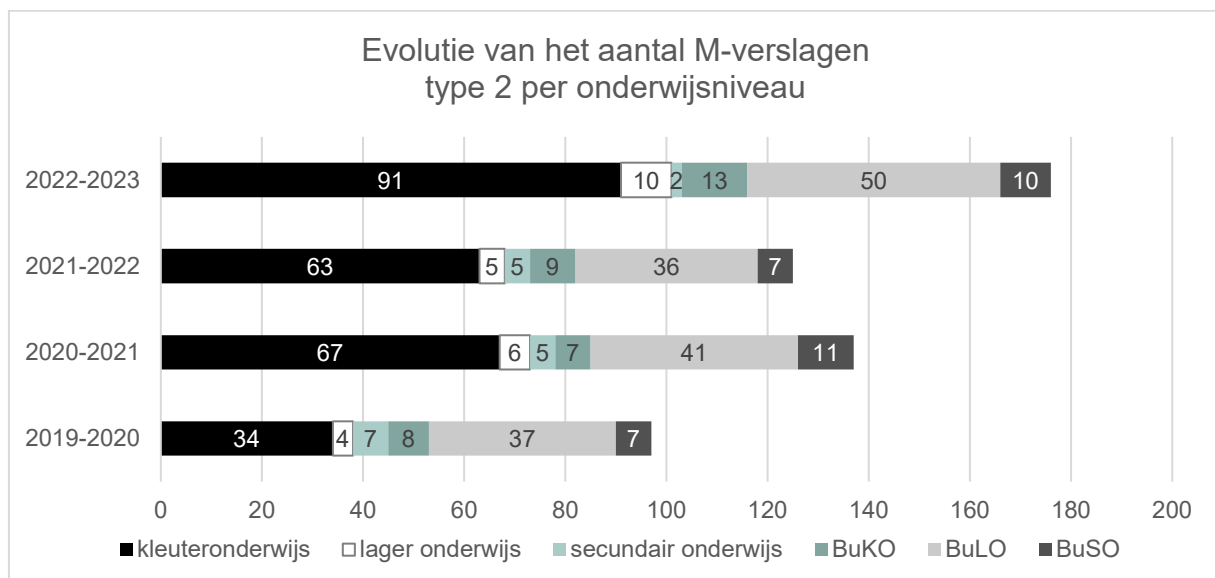
Grafiek 6: M-verslagen basisonderwijs per type

Grafiek 7: M-verslagen secundair onderwijs per type & opleidingsvorm

Twee derde van de verslagen (66,9%) wordt opgemaakt voor leerlingen in het **basisonderwijs**. Wanneer we het aantal M-verslagen per type bekijken, zien we iets dat meer dan 40% van alle verslagen wordt opgemaakt voor leerlingen met onderwijs- en ondersteuningsbehoeften die kaderen binnen **type basisaanbod**. In de overige 60% worden het meeste verslagen opgemaakt binnen **type 2** (kinderen met een verstandelijke beperking, 14,85% van alle verslagen) en **type 9** (kinderen met een autismespectrumstoornis, maar zonder verstandelijke beperking, 7,84% van alle verslagen).

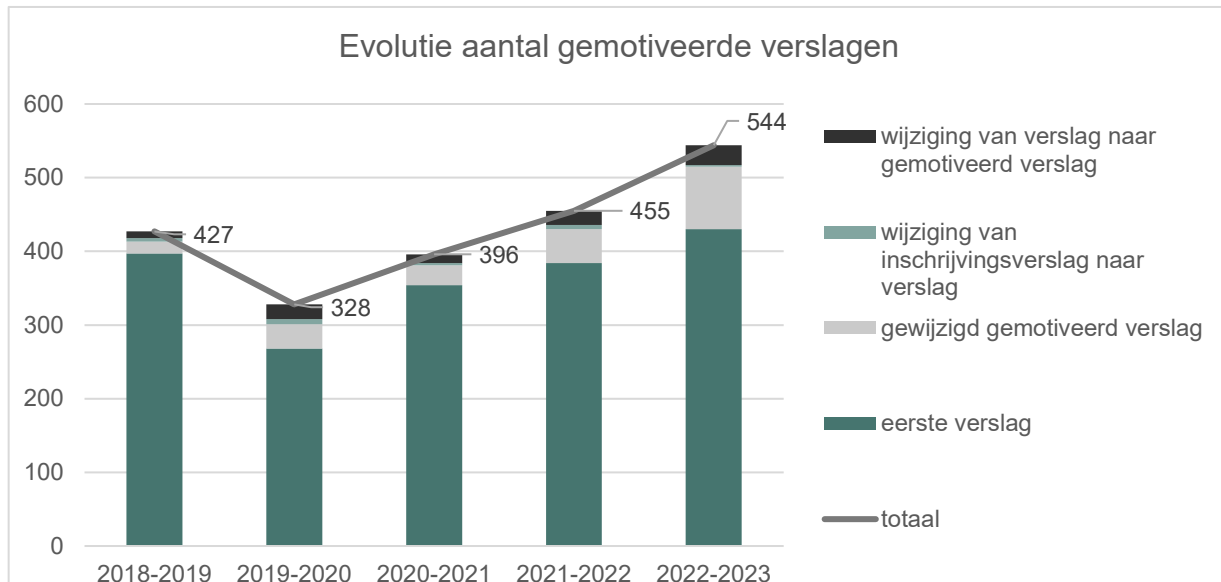
De laatste jaren wordt algemeen een **stijging in verslagen type 2** gerapporteerd. Deze stijging zien we ook dit schooljaar opnieuw: er werden 178 verslagen type 2 geschreven, ten opzichte van 120 verslagen in schooljaar 2021-2022. Deze stijging is te zien op alle onderwijsniveaus. De meeste verslagen worden echter nog steeds geschreven in het kleuteronderwijs (91 verslagen) en het buitengewoon lager onderwijs (50 verslagen).

Grafiek 8: Evolutie M-verslagen type 2

2.1.3. Gemotiveerde verslagen: aantallen

Onderstaande grafiek toont de evolutie van het aantal gemotiveerde verslagen dat door ons werd geschreven:

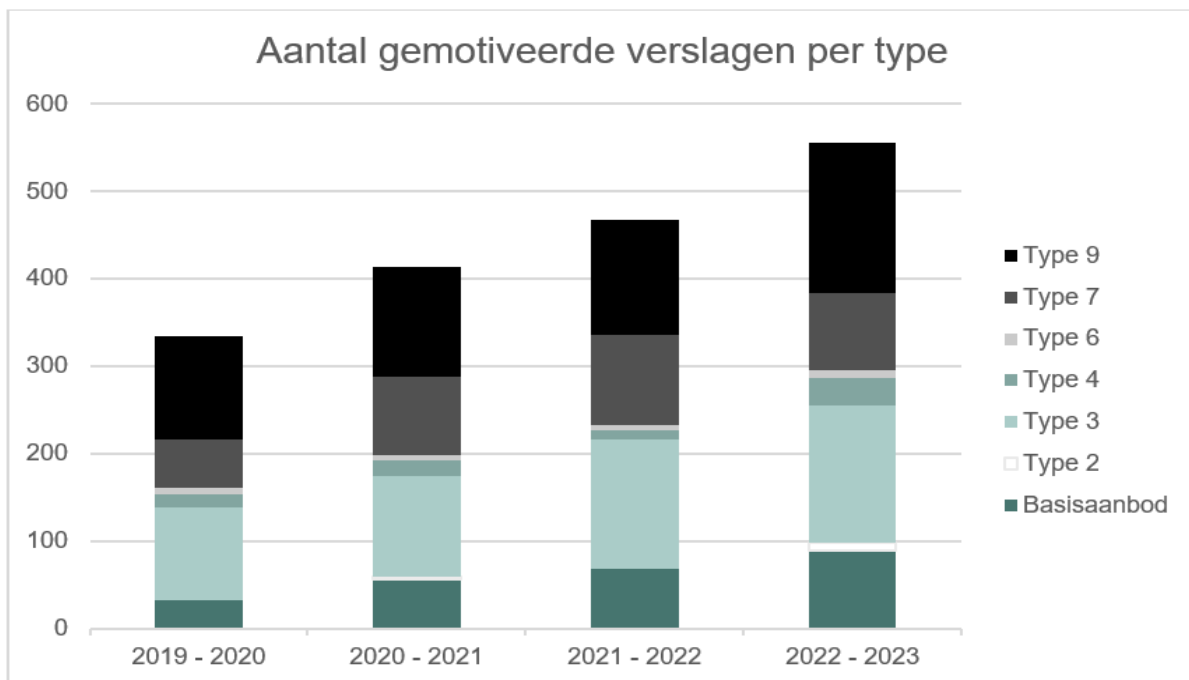

Grafiek 9: Evolutie gemotiveerde verslagen

In 2022-2023 is voor het derde jaar op rij een **stijging** te zien in het aantal gemotiveerde verslagen dat werd uitgeschreven (2022-2023: 544; 2021-2022: 384; 2020-2021: 354). Er is duidelijk een **hoge nood aan ondersteuning** bij de **scholen**.

Daarnaast merken we op dat het aantal gewijzigde verslagen sterk steeg het afgelopen schooljaar (2022-2023: 85; 2021-2022: 50). Dat kan bijvoorbeeld bij een leerling die de overstap maakt naar het secundair onderwijs, maar die wel nog ondersteuning nodig heeft.

2.1.4. Gemotiveerde verslagen: typologie

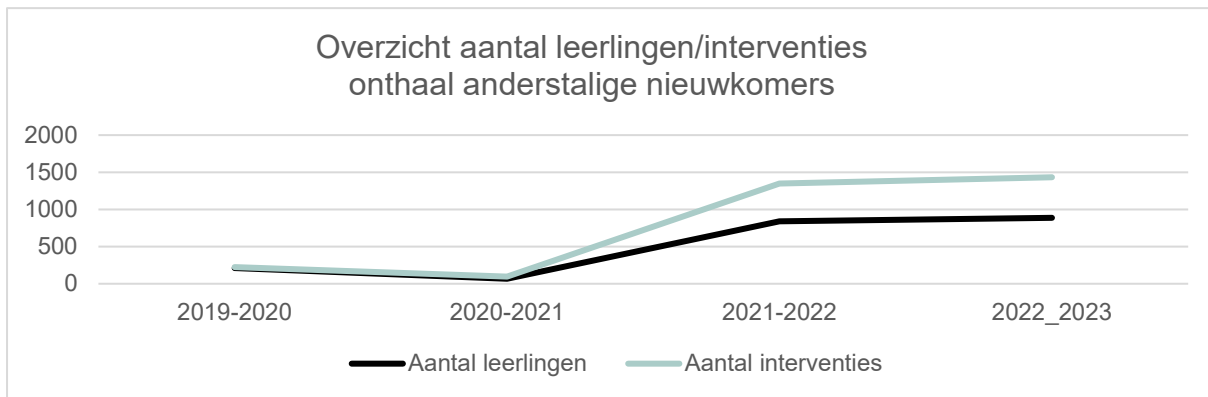

Grafiek 10: Aantal gemotiveerde verslagen per type

Bekijken we het aantal gemotiveerde verslagen per type, dan zien we een stijging in verslagen van type basisaanbod, type 2, type 3, type 4, en type 9. Er werden in het schooljaar 2021-2022 het meeste gemotiveerde verslagen uitgeschreven vanuit **type 9**: scholen ervaren een **grote nood aan ondersteuning** van kinderen met **ASS**. Ondanks de enorme vraag naar ondersteuning bij type 9, werden er meer verslagen aangevraagd voor kinderen met **gedragsproblemen**.

Ook de stijging in gemotiveerde verslagen **type 2** is opvallend: hoewel de wetgever dit type verslag voorziet, gaat het opmaken van een gemotiveerd verslag type 2 in tegen de definitie van een gemotiveerd verslag: we verwachten namelijk per definitie dat kinderen met een verstandelijke beperking het gemeenschappelijk curriculum niet zullen kunnen blijven volgen. Toch werden het voorbije schooljaar 8 verslagen type 2 opgemaakt (2021-2022: 0 verslagen, 2020-2021: 2 verslagen).

2.2 Begeleiding anderstalige nieuwkomers

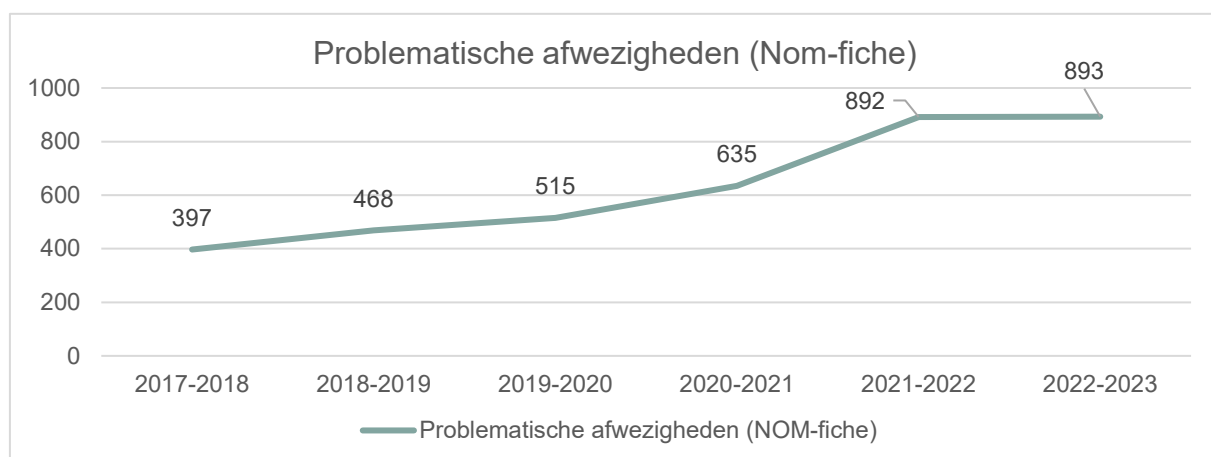

Grafiek 11: Aantal leerlingen – aantal interventies anderstalige nieuwkomers

Wij zijn als centrum wettelijk verplicht om een onthaalmoment te voorzien met elke anderstalige nieuwkomer. In het schooljaar 2022-2023 werden in het stedelijk onderwijs in het totaal 1712 **anderstalige nieuwkomers** geregistreerd (939 in het basisonderwijs, 773 in het secundair onderwijs). Van deze leerlingen kregen **887 leerlingen**, of iets meer dan 51% van alle anderstalige nieuwkomers, een eerste onthaalmoment. 65% van deze leerlingen zit in het secundair onderwijs. De intensiteit van het onthaal bleef het afgelopen jaar stabiel. We organiseerden voor het eerst infomomenten op ons CLB voor verschillende taalgroepen om onze werking toe te lichten en om in gesprek te gaan. Daarnaast was er ook een infomoment voor cursisten die bij Atlas inburgering volgen.

2.3 Leerplichtopvolging

Tijdens het schooljaar 2022-2023 werd voor **893 leerlingen** een **nom-fiche**⁴ gecreëerd in het kader van ongewettigde afwezigheden. Deze cijfers liggen in lijn met het aantal geregistreerde problematische afwezigheden van schooljaar 2021-2022.

Grafiek 12: Aantal Nom- fiches

⁴ De nom-fiche wordt in LARS gecreëerd door het onderwerp 2.1.1 *afwezigheden* -> *problematische afwezigheden* te koppelen aan de functie onthaal en/of vraagverheldering.

Kijken we ruimer dan enkel de Nom-fiches, dan werd er voor **1229 leerlingen** een activiteit geregistreerd in het kader van afwezigheden. Dit wil zeggen dat er voor **3,63%** van onze leerlingenpopulatie een actie werd ondernomen in het kader van **afwezigheden**, dit is een lichte stijging ten opzichte van vorig schooljaar (2021-2022: 3,27%).

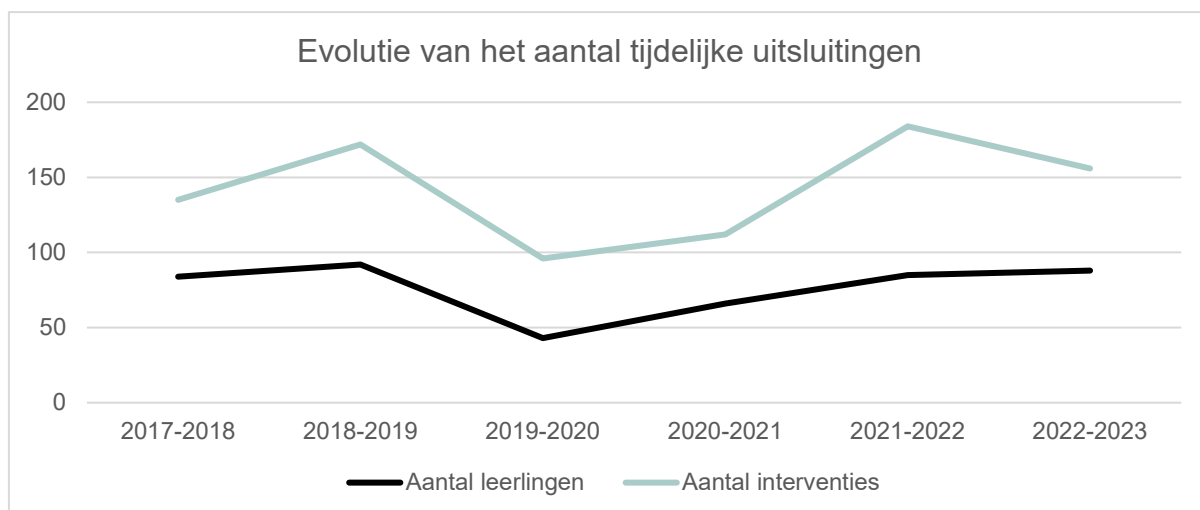
2.4 Tucht

2.4.1. Preventieve schorsing of uitsluiting

Scholen kunnen bij wijze van tuchtsanctie een tijdelijke schorsing of uitsluiting invoeren voor leerlingen. Begeleiding bij een tijdelijke schorsing is niet verplicht.

Zoals te zien is in volgende grafiek (grafiek 12), werd voor **88 leerlingen** een activiteit in het kader van een **tijdelijke uitsluiting** geregistreerd. Dit aantal ligt in lijn met het voorbije schooljaar (2021-2022: 85 leerlingen).

Het aantal interventies dat geregistreerd werd in het kader van een tuchtprocedure daalt wel opnieuw: gemiddeld werden dit schooljaar **1,71 interventies** geregistreerd (2021-2022: 2,16).

Grafiek 13: Evolutie tijdelijke uitsluitingen

2.4.2. Buitengezet op school

Voor **150 leerlingen** (17 basisonderwijs, 135 secundair onderwijs, 25 in het buitengewoon onderwijs, 1 onbekend) werd in LARS een nom- fiche opgemaakt in kader van buitengezet op school. Dit is een sterke stijging ten opzichte van het afgelopen schooljaar (2021-2022: 107 leerlingen), die op alle onderwijsniveaus te merken is.

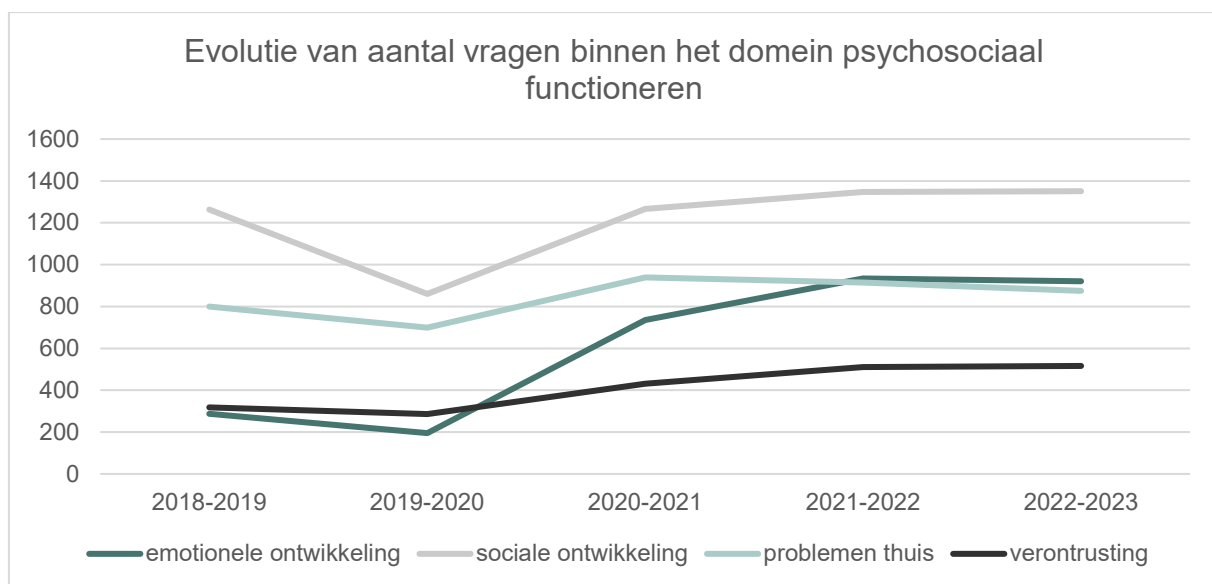
3. Domein psychosociaal functioneren

26,56% van de registraties binnen de vraaggestuurde werking ging over psychisch en sociaal functioneren. Dit percentage ligt in lijn met de cijfers van het voorbije schooljaar. In absolute leerlingaantallen zien we wel een lichte daling: in schooljaar 2021-2022 hielpen we **2.734 leerlingen** rond dit thema, ten opzichte van 2.492 in 2020-2021.

2.734 leerlingen hadden een hulpvraag inzake psychosociaal functioneren.

De **intensiteit** van trajecten binnen psychosociaal functioneren ligt hoger dan bij de andere domeinen (3,81). Een traject binnen dit domein is dit gemiddeld genomen intensiever dan trajecten binnen de andere begeleidingsdomeinen.

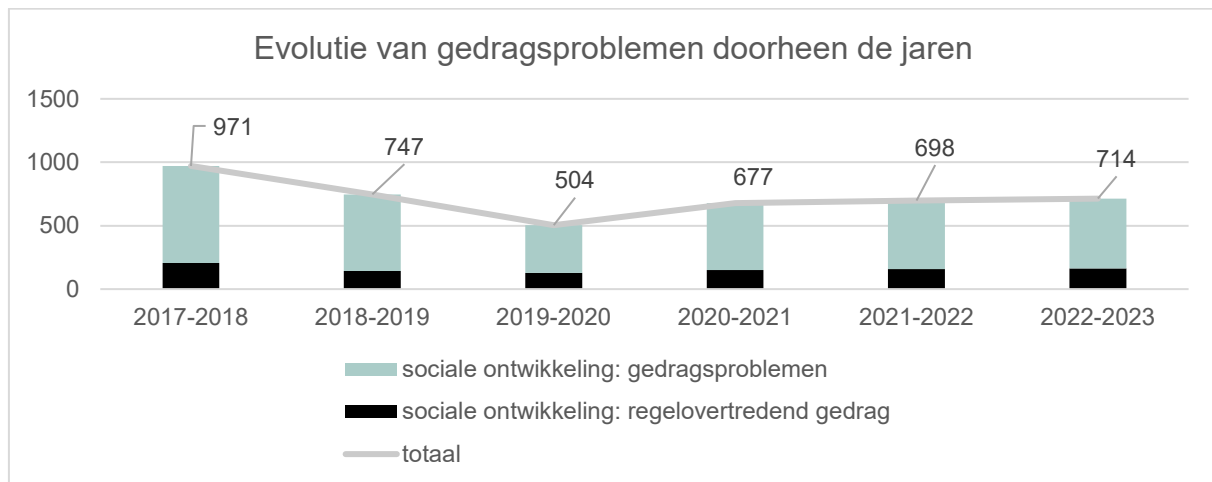
Grafiek 14: Evolutie aantal vragen psychosociaal functioneren

Gaan we dieper in op het domein psychosociaal functioneren, dan zien we dat het aantal leerlingen met een hulpvraag binnen de verschillende subdomeinen ongeveer gelijk blijft.

Wanneer we een opsplitsing maken per onderwijsniveau constateren we binnen het subdomein **emotionele ontwikkeling** voornamelijk een stijging in het basisonderwijs en het buitengewoon basisonderwijs en een lichte daling in het secundair onderwijs. Binnen sociale ontwikkeling blijft de verdeling over de verschillende onderwijsniveaus ongeveer gelijk. De daling bij 'problemen thuis' is opnieuw voornamelijk te zien in het secundair onderwijs.

3.1 Gedragsproblemen

Gedragsproblemen zijn niet meer weg te denken uit de klaslokalen. We zien opnieuw een **stijging** in het aantal gemotiveerde verslagen **type 3**. Toch stijgt het aantal leerlingen, waarvoor een actie in het kader van gedragsproblemen geregistreerd werd, maar beperkt. Het aantal registraties in kader van gedrag ligt nog steeds lager dan voor de Covid-pandemie.

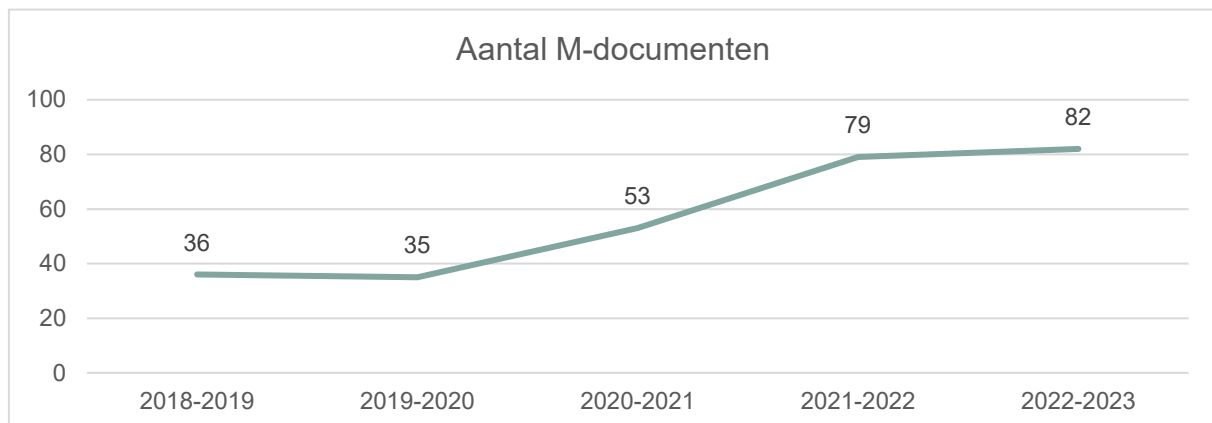
Grafiek 15: Evolutie aantal leerlingen met gedragsproblemen

3.2 Verontrusting

Voor **516 leerlingen** werd er een melding gemaakt van verontrusting in LARS. Dit is zo'n 2,5% van onze leerlingenpopulatie met een zorgvraag. De cijfers voor Vlaanderen zijn gelijkaardig. Er werden **2098 interventies** geregistreerd, met een intensiteit van gemiddeld 4,07 acties per leerling. We zien dat het aantal leerlingen waarvoor dit onderwerp geregistreerd werd, ongeveer gelijk blijft maar dat de **intensiteit opnieuw stijgt** (2020-2021: intensiteit 3,36 per leerling). Een mogelijke verklaring voor deze stijging kan de stijgende complexiteit van de casussen zijn. Daarnaast stijgt ook de expertise van onze eigen medewerkers en volgen zij bijgevolg de casus ook langer op, gezien de lange wachtlijsten en het overbevroegde hulplandschap.:

Niet alle meldingen of vragen die worden opgenomen, vallen binnen het domein 'verontrusting'. Soms geven leerlingen, de ouders of de school zelf aan dat de thuiscontext de ontwikkeling van de leerling in gevaar brengt. We zien een lichte daling voor **problemen thuis** tegenover vorig schooljaar, met 875 leerlingen in 2022-2023 (915 leerlingen in 2021-2022).

3.2.1. M-documenten

Grafiek 16: evolutie aantal M-documenten

In **82 gevallen** gingen de betrokken ouders niet in op een aanbod vrijwillige hulpverlening en werd een M-document in het kader van verontrusting ingediend. Dit aantal blijft nagenoeg gelijk aan het voorbije schooljaar.

Voor **7 leerlingen** waren medewerkers zodanig verontrust, dat een melding bij het parket werd geregistreerd. Helaas is dit aantal lichtjes gestegen ten opzichte van schooljaar 2021-2022.

3.2.2. Medische vaststellingen

Onze artsen stelden **31 keer** slagen en verwondingen vast bij een vermoeden van kindermishandeling. Dit cijfer kent een kleine **daling** ten opzichte van vorig schooljaar (2021-2022: 35). Tijdens schooljaar 22-23 werden er dus ongeveer iedere twee weken slagen en verwondingen bij een leerling vastgesteld.

Het grootste deel van de vaststellingen gebeurde in het **basisonderwijs** bij twintig leerlingen, daarnaast zagen de artsen nog drie leerlingen van het secundair onderwijs en acht leerlingen in het buitengewoon onderwijs.

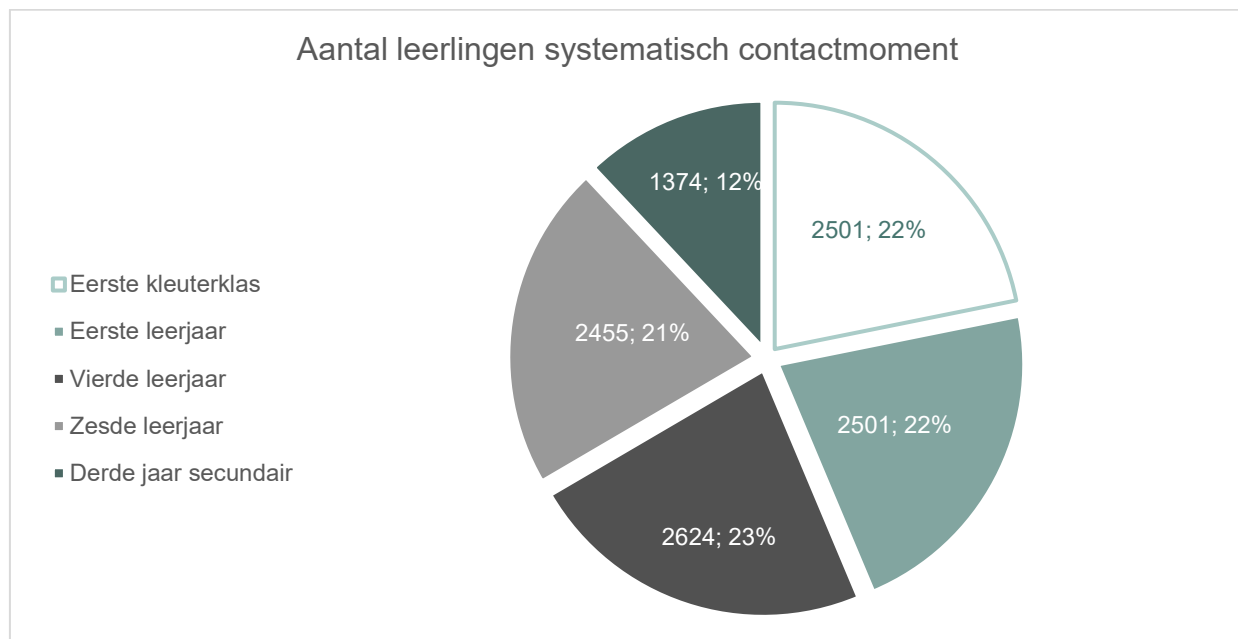
4. Domein preventieve gezondheidszorg

4.1 Systematische contactmomenten

Tijdens het schooljaar 2022-2023 kwamen in totaal **11.423 leerlingen** op systematisch contactmoment (vroeger beter bekend als medisch onderzoek). Dit is een stijging van 5,6% ten opzichte van het vorige schooljaar. Sinds het decreet op leerlingbegeleiding worden de systematische contactmomenten op volgende momenten in de schoolloopbaan van de leerling georganiseerd:

- Eerste kleuterklas
- Eerste leerjaar
- Vierde leerjaar
- Zesde leerjaar
- Derde jaar secundair onderwijs

Daarnaast werden medisch onderzoeken die het voorbije schooljaar niet konden doorgaan, ingehaald.

Grafiek 17: aantal leerlingen systematisch contactmoment

4.2 Gewicht en lengte

In totaal werd het **gewicht** van **11.541 leerlingen** geregistreerd. 1,86% van de leerlingen werd doorverwezen naar externen voor verdere opvolging van het gewicht. Dit is een daling ten opzichte van vorig schooljaar (2021-2022: 5,17%).

Ook de **lengte** van **11.541 leerlingen** werd in kaart gebracht. 100 leerlingen van deze groep, of minder dan 1% van de leerlingen, werd doorverwezen.

4.3 Puberteitsontwikkeling

Om het groeipatroon van de leerling correct te interpreteren is het noodzakelijk dat de pubertaire ontwikkeling van de leerling in kaart wordt gebracht. Daarnaast is deze informatie ook belangrijk om tijdige detectie van een te vroege of een uitblijven van de pubertaire ontwikkeling te kunnen doen.

Voor **11 leerlingen** werd een afwijkende ontwikkeling vastgesteld, 92 leerlingen werden doorverwezen naar externen voor verdere opvolging. We merken hier een duidelijk verschil op tussen meisjes (73) en jongens (19).

4.4 Visus

De visus van de leerlingen werd op 4 aspecten onderzocht: de gezichtsscherpte op afstand, het dieptezicht, de kleurzin en de oogstand. De afname van het visusonderzoek gebeurt op uniforme wijze volgens wetenschappelijk ontwikkelde standaarden.

Gezichtsscherpte op afstand

Bij **13,2%** van de onderzochte leerlingen werd een afwijkend verzicht geconstateerd.

14,2% werd extern doorverwezen.

Dieptezicht

6% werd extern doorverwezen omwille van een gestoord binoculair stereozicht.

Kleurzin

0,17% van de leerlingen werd extern doorverwezen bij vermoeden van een afwijkende kleurzin.

Oogstand

2,4% van de leerlingen werd doorverwezen bij vermoeden van een afwijkende oogstand.

4.5 Gehoor

Het opsporen van neurosensorieel gehoorverlies bij kinderen en jongeren vormt ook een onderdeel van een systematisch contact.

Wanneer er risicofactoren zijn zoals geen onderzoek bij Kind en Gezin, een hoofdletsel, CMV, erfelijk familiaal gehoorverlies of bacteriële meningitis, dan wordt het gehoor al in de eerste kleuterklas onderzocht. Voor schooljaar 2022-2023 gaat dit over **745 leerlingen**. In het eerste leerjaar wordt elke leerling standaard onderzocht op gehoorverlies.

Bij de leerlingen van het zesde jaar lager onderwijs en het derde secundair onderwijs vond er ook een detectie van lawaaischade plaats. Dit gebeurt aan de hand van de SPIN-test.

Audiometrie

Bij **4,5%** van de leerlingen werd een afwijkende audiometrie vastgesteld.

4,2% van de leerlingen werd doorverwezen omwille van afwijkende of onbetrouwbare metingen.

SPIN-test

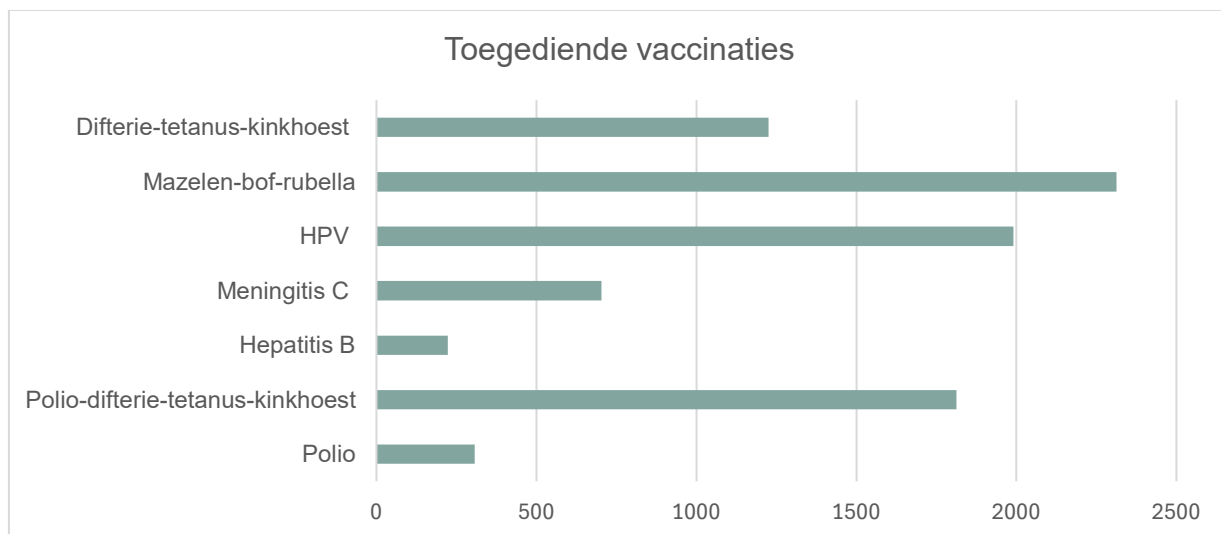
Bij **3.422 leerlingen** werd de SPIN-test afgenomen.

2,3% van de leerlingen werd doorverwezen voor verder onderzoek.

4.5 Vaccinaties en profylactische maatregelen

4.6.1. Vaccinaties

In het schooljaar 2022-2023 werden **8.575 vaccins** toegediend. Onderstaande grafiek toont de verschillende toegediende vaccins. Dit is stijging van 7,8% tegenover het schooljaar hiervoor (2021-2022: 7.954).

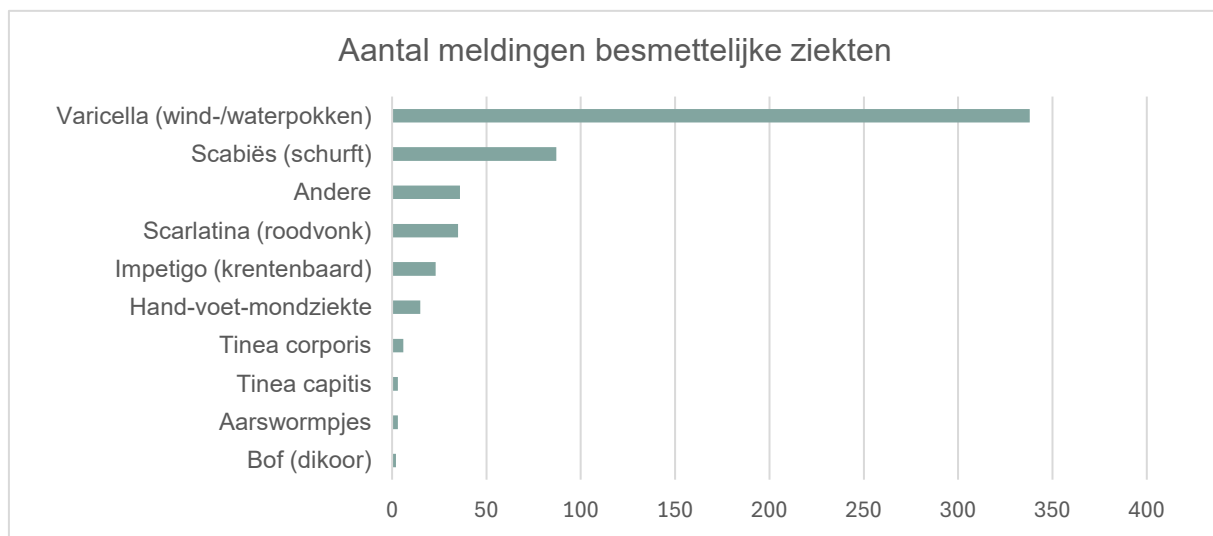

Grafiek 18: Toegediende vaccinaties schooljaar 2022-2023

4.6.2. Profylactische maatregelen bij besmettelijke ziekten

In totaal waren er **552 meldingen** van besmettelijke ziekten tijdens schooljaar 2022-2023. Dit is opnieuw een **grote stijging** tegenover vorig schooljaar (2021-2022: 307 meldingen).

In onderstaande tabel vind je een overzicht van de gemelde ziektes. Er werden dit schooljaar opvallend meer meldingen van **windpokken** geregistreerd. In schooljaar 2021-2022 telde dit 127 meldingen, voor schooljaar 2022-2023 telde dit maar liefst 338 meldingen. We merken verder ook een verdubbeling in het aantal meldingen voor **schurft** tegenover het voorgaande schooljaar.

Grafiek 19: Overzicht besmettelijke ziekten schooljaar 2022-2023

5. Integrale jeugdhulp: MDT-team

Binnen het centrum beschikken wij over een **multidisciplinair team (MDT)** dat erkend is door het Vlaams Agentschap voor personen met een handicap (VAPH) en Agentschap Jongerenwelzijn. Het MDT-team ontfermt zich, samen met de CLB-medewerker, over de opmaak van een A-document. Dit document geeft recht op intense of langdurige hulp vanuit de voorziening wanneer men niet rechtstreeks kan aanmelden.

In totaal werden er **56 A-documenten** opgesteld, opnieuw een sterke stijging ten opzichte van het vorige schooljaar (46 A-documenten). Bij zeven leerlingen was hulpverlening dringend en werd een prior aangevraagd.

Organisatie en structuur

In de vorige hoofdstukken kwam de inhoudelijke werking van ons centrum aan bod. In dit laatste onderdeel belichten we de organisatie en de middelen die ons CLB ter beschikking heeft.

1. Hoe ziet de structuur van het CLB eruit?

Het CLB is opgedeeld in **10 teams**, die worden aangestuurd door de coördinatie en directie. Er wordt een opsplitsing gemaakt tussen het basis- en secundair onderwijs, preventieve gezondheidszorg (PGZ) en ondersteunende processen.

In het **basisonderwijs** zijn vier teams geografisch ingedeeld: elk team staat in voor scholen van een bepaalde regio. Enkel het vijfde team, team Penta, is niet op basis van regio ingedeeld. Dit team staat in voor enkele scholen van het regulier onderwijs, en de scholen buitengewoon onderwijs van type 2, 3, 4, 6, 7 en 9. De scholen van type basisaanbod zijn op basis van regio wel gekoppeld aan de vier andere teams.

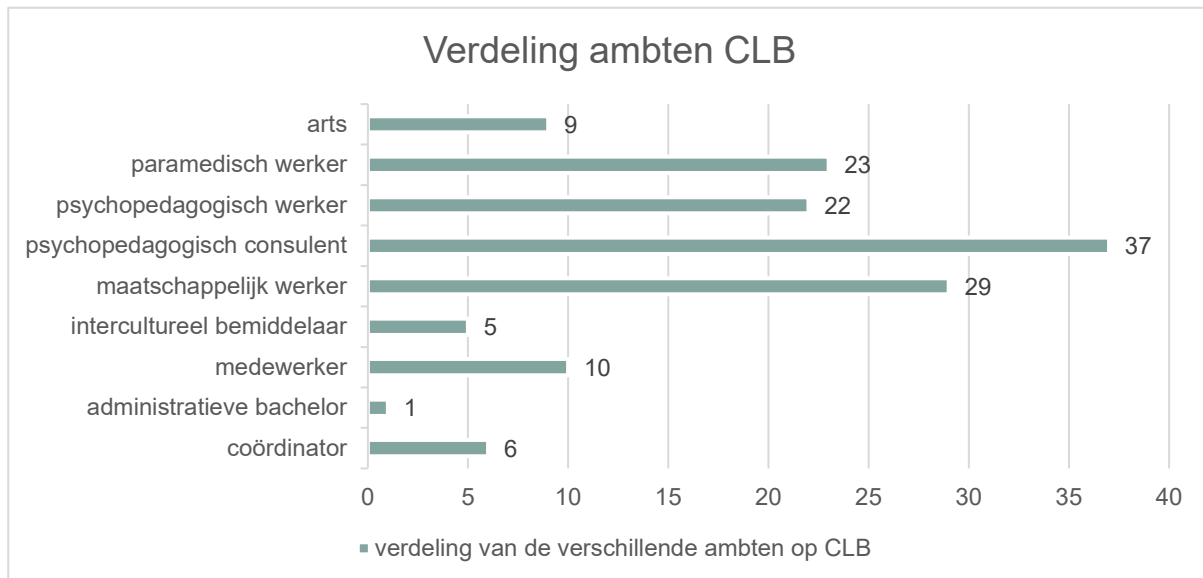
Het **secundair onderwijs** bestaat uit twee teams, opgedeeld op basis van regio. De scholen buitengewoon onderwijs zijn geïntegreerd in de werking van beide teams. Het medische luik (vraaggestuurde werking en medisch onderzoeken) wordt opgenomen door **team PGZ**. Hierin zitten alle artsen en verpleegkundigen. Een deel van de artsen en verpleegkundigen neemt daarnaast ook deel aan de teams basis en secundair.

Grafiek 20: overzicht teams Stedelijk CLB Antwerpen

2. Wie werkt er bij het CLB?

Tijdens schooljaar 2022-2023 werkten er **142 medewerkers** in ons centrum. Onderstaande grafiek toont de verdeling van medewerkers over de verschillende ambten:

Grafiek 21: Verdeling ambten Stedelijk CLB Antwerpen

Het grootste deel van onze medewerkers, zo'n 59 medewerkers, werkt als psychopedagogisch werker of als psychopedagogisch consulent (P-discipline). Let wel, niet al deze medewerkers werken voltijds.

3. Project Onderwijscoaches

In Antwerpen verlaten elk schooljaar gemiddeld zo'n 22% van de leerlingen de school zonder een diploma. Dat is een jammere zaak voor de leerling zelf, maar ook voor onze samenleving. Samen met jeugdwerkpartners KRAS VZW en JES VZW startten we het **project Onderwijscoaches**. Dit project wordt gefinancierd door ESF, Onderwijs Vlaanderen en de Stad Antwerpen (A'rea Up).

Vier onderwijscoaches gingen als vaste contactpersoon in **12 Antwerpse scholen** (van het Stedelijk Onderwijs, GO! en het Vrije Net) aan de slag met jongeren uit de tweede en derde graad dubbele finaliteit, arbeidsmarkt finaliteit en dual die **dreigen uit te vallen op school**. Daarnaast werden er ook nog leerlingen begeleid in 6 andere scholen zonder een samenwerkingsengagement.

Met **141 leerlingen** werd er samengewerkt aan een toekomstperspectief. Tijdens de zomermaanden werden er nog eens **36 nieuwe leerlingen** begeleid. Deze begeleidingen vielen buiten de eigenlijke ESF- projectperiode, maar waren noodzakelijk om jongeren na hun deliberatie intensief te begeleiden richting een mogelijk vervolgtraject. De coaches hebben in totaal dus zo'n **177 leerlingen** bereikt. Gezien het succes, wordt dit project in schooljaar 2023-2024 verdergezet.

Slotwoord

Tot slot willen wij graag onze CLB-medewerkers in de kijker zetten en bedanken voor het werk dat zij dagelijks leveren. 2022-2023 was opnieuw een schooljaar van hard werken waarbij de nodige flexibiliteit aan de dag werd gelegd om leerlingen maximale ontwikkelingskansen te bieden.

De meerderheid van de cijfers zoals gepubliceerd in dit jaarverslag, werden gegenereerd uit het elektronisch leerlingendossier dat door alle CLB's gehanteerd wordt (LARS).